

Milan Houser

BUDU VÁS LAKOVAT!

NEMUSÍTE SE NIJAK ZVLÁŠŤ ZHLUBOKA NADECHOVAT. PRVNÍ, CO VÁS V ROZLEHLÉM BRNĚNSKÉM ATELIÉRU MILANA HOUSERA PRAŠTÍ PŘES NOS, JE VŮŇ LAKU. SNAD V KAŽDÉ MÍSTNOSTI TU NĚCO SCHNE. LITRY A LITRY SPECIÁLNĚ NAMÍCHANÝCH BAREV NALITÝCH NA PLÁTNA STOJÍ NA ZEMI TÝDNY, MĚSÍCE I ROKY, NEŽ DOZRAJÍ DO FINÁLNÍHO TVARU, SE KTERÝM BUDE JEJICH AUTOR SPOKOJENÝ.

Díky inovativnímu přístupu k práci s barvou získal Milan Houser prestižní stipendium v Pollock-Krasner Foundation v New Yorku.

STŘÍKAL JSEM TŘEBA ŠEST HODIN DO JEDNOHO MÍSTA A SLEDOVAL, JAK TO TEČE DOLŮ

Je to jako na chirurgickém sále. „Člověk vidí ten obraz a barvu rozpitvanou, takové jaké doopravdy jsou,“ ukazuje Milan Houser na podivné tvary napjaté na konstrukcích připomínajících zvednuté lékařské lůžko, z nichž po bocích a dozadu

trčí zaschlá kapající barva. „Když se řekne obraz, člověk si většinou vybaví nějakou dvojrozměrnou plochu. Ale tyhle věci jsou trojrozměrné. Jenže sochy to taky nejsou. Možná je to dvaapůldimenzionální,“ stoupá si před jeden z mnoha rozdělaných projektů, na kterých již několik let pracuje.

Utváření jeho obrazů není možné nijak technicky uspišit, aniž by ztratily svou hloubku. A tak tu najdete díla, která vznikají i několik let, přičemž i na více než dvouletém procesu se může něco zkazit, stékající barvy mohou nabrat špatný směr a je po všem, musí se začít zase od

začátku. „Nehroučím se z toho, mám toho najednou rozdělaného spousty,“ popisuje Milan Houser, jinak také děkan Fakulty výtvarných umění VUT v Brně, svůj specifický přístup k práci. A je zřejmé, že jestli výsledkům něco dodává kvalitu, je to právě čas.

„Tomuhle říkám organické čočky. Ty trvají nejdéle, jedna vzniká tři roky,“ pokračujeme procházkou po rozlehlém komplexu čítajícím několik místností, v jehož chodbách stojí například barevně „upravené“ fragmenty automobilových kapot. A místy to tu opravdu působí jako lakýrnická dílna

I střecha auta se může díky laku v rukách Milana Housera stát uměleckým dílem.

**TY VĚCI JSOU
TROJROZMĚRNÉ.
JENŽE SOCHY TO TAKY
NEJSOU. MOŽNÁ JE TO
DVAAPŮLDIMENZIONÁLNÍ**

nebo jiná fabrika „s uměleckým přesahem“. Magicky působící barevná „oka“ nás vyloženě hypnotizují, a tak se Houser nadšeně pouští do popisu jejich příprav. Líčí, jak nalévá lak na napnuté plátno tak dlouho, než vytvoří „takový lavorek“,

Vzhledem k dlouhé době schnutí má Houser rozpracovává vždy řadu věcí najednou.

K ŠTĚTCI JSEM NENAŠEL VZTAH. PŘIŠLO MI, ŽE RUKA JE MOC VYŠKOLENÁ, ŽE PŘÍLIŠ DĚLÁ TO, CO CHCE HLAVA

který potom nechává vyschnout, aby do vzniklé prohlubně mohl... no jistě, nalévat další lak. „Až po těch třech letech se do toho laboru nic nevešlo. V tom okamžiku jsem ho položil na zem. Tím se ta prohlubeň vymáčkla nahoru. A výsledkem je barevná, přirozená optická čočka,“ popisuje Houser jednu ze svých technik a odmítá, že by materiál, který používá, mohlo do budoucna nahradit cokoli jiného. „V tom okamžiku by to přestalo fungovat. Lak je pořád malířský... nová vrstva rozpustí tu spodní. A z výsledku mám pořád haptický i optický dojem, že je to malba. A ne plast, který by působil lacině.“

Se svými objekty žije coby autor dlouho, ale nemučí ho to. „Koukám na ně tady skoro každý den, znám je detailně. Sžít se s nimi je pro mě přirozenější. Neřeším

problém jako jiní, zda něco vystavit nebo nevystavit, protože si nejsem jistý. Je pro mě důležité, že jde v podstatě o sedimentaci času. Typ kvality, kterou člověk normálně nedostane. Neříkám, že nejde za pět nebo deset minut namalovat skvělý obraz. Ale v případě těchto věcí je čas přidaná hodnota. Protože je na nich ta doba prostě vidět,“ vysvětluje. A zájem, který jeho dílo vzbuzuje u sběratelů, to jenom potvrzuje.

Zatímco procházíme dalšími místnostmi plnými rozdělaných i hotových objektů, vypráví, jak to přišlo, že se jeho autorský jazyk vlil zrovna do laku. A jeho hlavním zájmem se stala práce s velkými, těžkými objekty. „Už po škole jsem měl problém s malováním, ke štětcí jsem totiž nenašel vztah. Přišlo mi, že ruka je moc vyškolená, že příliš dělá to, co chce hlava. A zároveň jsem hned ze začátku rád pracoval s velkými objemy,“ vzpomíná Houser na doby, kdy začal stříkat pistolí barvu na až nesmyslně velké a těžké desky. „Bavil mě ten distanc, že člověk tvoří bez doteku. Stříkal jsem třeba šest hodin do jednoho místa a sledoval, jak to teče dolů. Už tehdy z barvy vznikaly takové kaluže. A já přišel

na to, že bych ji do těch kaluží chtěl lít,“ popisuje období, ve kterém teprve musel přijít na ten správný materiál, aby barvy nepraskaly, správně se spojovaly s podkladem a vypadaly tak perfektně jako dnes.

Barevné plochy nejsou to jediné, na co v Houserově ateliéru narazíte. Vedle porcelánových sošek, ze kterých lak skapal jako z krápníků nebo na nich ulpěl odstředivou silou, tu pobíhají podivní bronzoví brouci, které odlívá z brambor a pohromadě působí jako nějaká invaze ze sci-fi filmu Davida Cronenberga. „Dělám toho dost...“ rozhlíží se Milan Houser ještě jednou po svém ateliéru a jde pomalu vybírat objekty pro svou další výstavu. ▼

DVĚ VÝSTAVY

Práce Milana Housera můžete aktuálně vidět od 16. 11. 2016 do 29. 1. 2017 na výstavě The Great Outdoors v bratislavské Danubianě. Od 8. 12. 2016 do 24. 1. 2017 jeho díla vystavuje pražská DSC Gallery na expozici Pictura naturans.